

**MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Район/ Муниципий:

Местност:

Училище:

Фамилия, име на ученика:

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

**ПРЕДВАРИТЕЛНО ТЕСТИРАНЕ
ЛИЦЕЙСКИ ЦИКЪЛ**

Реален профил

19 май 2021 година

Време за работа – 180 минут

Необходими материали: *син химикал*.

Препоръки за кандидатите:

- Внимателно прочети заданията, предложени в теста.
- Решаване на всички тестови задачи е задължително.

Успешна работа!

Брой точки: _____

Прочетете внимателно текста и отговорете на въпросите:

Съществува гледна точка, че психологията на един народ се разкрива не толкова в общото, което прави хората хора навред по света, а в онова, което ги различава.

Много са хората по земята и разни са и техните идеали, но между тях нашите български особености яко напират да заемат своето призово място. Ето ни пред една от българските сложности на духа: какво добро съм ти направил, та ме мразиш? Иди, че го разбери. И как да разбереш, например, ето такъв случай: не може да не ви се е случвало - помогнеш на приятел или познат в труден час, във важен, съдбовен момент от живота му, мине се време - започне да те избягва! Не веднъж, а много пъти правиш някакви услуги, много пъти протягаш ръка да помогнеш - трябват му пари - дадеш, определи ти срок, кога ще ги върне... Мине срокът, няма парите, няма и него... Ако случайно го срещнеш на улицата, скача на другия тротоар. Ако няма къде да скочи, не ти говори или едва-едва отронва дума... Неслучайно наша е тази поговорка: „Дай пари назаем на приятел, за да го изгубиш“.

Не искам на мен да ми е добре, искам на съседа да му е зле. Казват, че това е най-българският от всички български парадокси. Следователно, и най-често срещаният. Омраза ли пак напират - тази тъй честа рожба на завистта, нейното най-старо и най-грозно отражение - или пък мазохизмът ни? Нека тегля теглото си аз, но като зная, че теглиш и ти - по-леко ми е...

Зъл народ ли сме, лош народ ли? Положителният отговор няма да е верен. Даже няма да е верен и приблизително. Ала ние сме народ, който познава теглото и с тегло не може да бъде уплашен. Бедността, болестите, безработицата, несигурността са били и са българска съдба. И вместо радост, когато другият - бил той съсед, приятел или познат - малко се поизправи и понапредне, в егото на нашия човек се обажда завистта: „Защо той, а не аз?!“. Е, невинаги и не у всички е така. Но за пародакса стига...

(По Марко Семов)

Яко – твърде много

Тегло – тежест, мъка

№	Тестови задачи	Точки	Точки
1.	Отговорете с ДА или НЕ според текста. А) Психологията на един народ се разкрива чрез това, което ги различава от други народи. ДА/НЕ Б) Много са хората по земята, но идеалите им са еднакви. ДА/НЕ В) Омразата е рожба на завистта. ДА/НЕ Г) Българина с тегло не можеш да уплашиш. ДА/НЕ	L/0/1/2/3/ 4	L/0/1/2/3/ 4

2.	<p>Тълкувайте значението на подчертаните изрази с едно изречение или синонимен израз.</p> <p>А) Парадокс _____</p> <p>Б) Отронва дума _____</p> <p>В) Протягаш ръка _____</p> <p>Г) Съдбовен момент _____</p>	L/0/1/2/3/ 4	L/0/1/2/3/ 4
3.	<p>Заградете буквата на верния отговор. Към кой тип се отнася текстът?</p> <p>А. Описание и повествование;</p> <p>Б. Разсъждение;</p> <p>В. Разсъждение и описание.</p>	L/0/1	L/0/1
4.	<p>Озаглавете текста, като назовете темата му, и запишете заглавието.</p> <p>_____</p>	L/0/1/2	L/0/1/2
5.	<p>Открийте в текста и запишете по два примера на:</p> <p>епитети _____</p> <p>метафори _____</p> <p>_____</p>	L/0/1/2 L/0/1/2	L/0/1/2 L/0/1/2
6.	<p>Открийте в текста и запишете синонимите на следващи думи:</p> <p>Жесток _____</p> <p>Участ _____</p> <p>Нация _____</p> <p>Страдание _____</p> <p>Натиска _____</p>	L/0/1/2/3/ 4/5	L/0/1/2/3/ 4/5
7.	<p>Коментирайте с 2 – 3 изречения смисъла на следната фраза от текста и запишете коментара си «...какво добро съм ти направил, та ме мразиш»?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1	L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1

8.	<p>Запишете следните съществителни имена: момък, дух, край</p> <p>А. в множествено число</p> <hr/> <hr/> <p>Б. в съчетание с числителното 2 (като го запишеш с букви)</p> <hr/> <hr/>	<p>L/0/1/2/3 L/0/1/2/3</p>	<p>L/0/1/2/3 L/0/1/2/3</p>
9.	<p>Запишете правилните ФОРМИ на думите, поставени в скобите.</p> <p>А) Дали (роман/романа/романът) _____ е интересен, ще каже (читател/читателя/читателят)_____.</p> <p>Б) На тримата (участника/участници) _____ в състезанието подариха по два нови спортни (екипа/екипи) _____.</p> <p>В) Госпожо Иванова,(щастлива/щастливи) _____ ли сте, че сте (посветила/посветили) _____ живота си на тази професия?</p>	<p>L/0/1/2/3/ 4/5/6</p>	<p>L/0/1/2/3/ 4/5/6</p>
10.	<p>Съставете и запишете 3 /три/ изречения, като употребите думата „Място” в различни значения /можете да промените формата на думата – род и число.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>L/0/1/2/3 L/0/1 L/0/1/2/3</p>	<p>L/0/1/2/3 L/0/1 L/0/1/2/3</p>
11.	<p>Трансформирайте и запишете това изречение от косвена реч в пряка реч.</p> <p>Шофьорът отвори вратата и подвикна на чакащите да се качват по-бързо, защото закъснява с разписанието.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>L/0/1 L/0/1</p>	<p>L/0/1 L/0/1</p>

<p>12.</p>	<p>Запишете текста, като го трансформирате в преизказно наклонение.</p> <p>От една страна българинът искаше чедото му да учи, защото някога учението носеше слава. За българина това беше служба. А човекът на служба командва, но не оре ниви, не сече дърва.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>L/0/1/2/3/ 4/5/6</p>	<p>L/0/1/2/34 /5/6</p>
<p>13.</p>	<p>Препишете изречението, като поправите правописните и пунктуационните грешки.</p> <p>Семейството е моята опора, неразрушимата ми крепост. Това са хората, на които дължа успеха си и които ми оказват пълна поткрепа. Нямам потребност от титли и победи, ако няма с кого да ги споделя! призна извесния спортист при получаването на последната си награда.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>L/0/1/2/3/ 4/5/6</p>	<p>L/0/1/2/3/ 4/5/6</p>
<p>14.</p>	<p>Прочетете изречението и запишете верните твърдения от дадените в скобите.</p> <p>Ала ние сме народ, който познава теглото и с тегло не може да бъде уплашен.</p> <p>_____ (сложно съчинено, сложно съставно, сложно смесено) и се състои от _____ (две, три, четири, пет, шест) прости изречения.</p>	<p>L/0/1 L/0/1</p>	<p>L/0/1 L/0/1</p>
<p>15.</p>	<p>В изречението «През лятото щях да прочета „Преспанските камбани“, но си бях взел други книги на село и не успях» глаголите са в:</p> <p>а) бъдеще време, минало предварително, сегашно б) сегашно, минало неопределено, минало свършено в) бъдеще време в миналото, минало неопределено, минало свършено г) бъдеще време в миналото, минало предварително, минало свършено</p>	<p>L/0/1</p>	<p>L/0/1</p>

16.	<p>Назовете автора и жанра на творбата:</p> <p>«Ангелинка» _____</p> <p>«Неразделни» _____</p> <p>«Опълченците на Шипка» _____</p>	<p>L/0/1/2</p> <p>L/0/1/2</p> <p>L/0/1/2</p>	<p>L/0/1/2</p> <p>L/0/1/2</p> <p>L/0/1/2</p>
17.	<p>Заградете в кръг верния отговор на въпроса: Кой ред съдържа имена на български писатели, които творят само през Възраждането?</p> <p>А) Христо Ботев, Иван Вазов, Никола Вапцаров;</p> <p>Б) Григорий Цамблак, Добри Чинтулов, Любен Каравелов;</p> <p>В) Алеко Константинов, Пенчо Славейков, Паисий Хилендарски;</p> <p>Г) П.Р. Славейков, Паисий Хилендарски, Любен Каравелов.</p>	L/0/1	L/0/1
18.	<p>Заградете в кръг верния отговор на въпроса: Кое е първоначалното заглавие на разказа „Една българка“:</p> <p>А) Една българска жена</p> <p>Б) Челопешката гора</p> <p>В) В гората край Челопек</p> <p>Г) Баба Илийца</p>	L/0/1	L/0/1
19.	<p>Заградете в кръг верния отговор на въпроса: Какви са мотивите за пътуванията в Европа на главния герой в книгата “Бай Ганьо” от Алеко Константинов?</p> <p>А. Да опознае културното наследство на Европа.</p> <p>Б. Да изучи основните езици на Стария континент.</p> <p>В. Да търси келепир (<i>изгода</i>) и да върти търговия с розово масло.</p> <p>Г. Да срещне интересни хора и да се запознае с тях.</p>	L/0/1	L/0/1
20.	<p>Съставете текст разсъждение (5-7 изречения), в който да изразите аргументирано мнението си /3 аргумента/ относно въпроса: <i>Съгласни ли сте, че посочените парадокси в текста представят българския национален характер?</i></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L/0/1/2</p> <p>L/0/1/2/3</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p>	<p>L/0/1/2</p> <p>L/0/1/2/3</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p>

